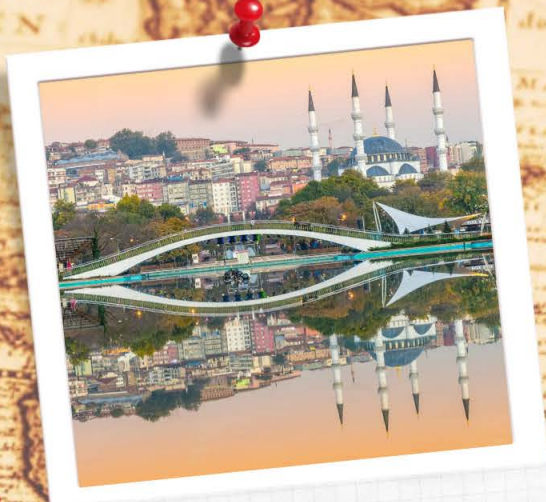

Наукові перспективи
Видавнича група

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ

у рамках роботи Видавничої групи
"Наукові перспективи"

Матеріали XLI Міжнародної науково-
практичної конференції (07 лютого 2024 року,
м. Анкара (Туреччина) дистанційно)

*В Мирного небі!
Вільної України!*

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Інститут філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану
(Баку, Азербайджан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
Міждержавна гільдія інженерів консультантів (Київ, Україна)
Інститут освіти Азербайджанської республіки (Баку, Азербайджан)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Матеріали XLI-ої Міжнародної науково-практичної конференції

07 лютого 2024 року, м. Анкара, Туреччина (дистанційно)

2024 р.

International Economic Institute s.r.o. (Jesenice, Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of Sciences
(Baku, Azerbaijan)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine" (Kyiv, Ukraine)
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
Interstate Consultants Engineers Guild (Kyiv, Ukraine)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF MODERNIZATION OF SCIENCE: STATUS, PROBLEMS, DEVELOPMENT TRENDS

Materials of the 41th International Scientific and Practical Conference

February 7, 2024, Ankara (Turkey)

2024

DOI: <https://doi.org/10.52058/41>

УДК 001.3-048.35:0/9](06)

C91

Схвалено до друку Президією Громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення № 1/2-24, від 02.02.2024)

Матеріали конференцій індексуються у міжнародній пошуковій системі Google Scholar

Організаційний комітет конференції:

І.В. Жукова – кандидат наук з державного управління, доцент; С.О. Романенко – доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України; О.М. Непомнящий - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений будівельник України; О.І. Дачій - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України; О.М. Макаренко - доктор медичних наук, професор; Маркета Павлова – директор Міжнародного економічного інституту (Чехія); Юрій Кійков - доктор інформатики, доктор технічних наук у галузі розвитку освіти (Чехія); Володимир Бачишин - доцент кафедри економіки (Словаччина); Гумейр Гусейн Ахмедов – доктор педагогічних наук, професор (Азербайджан); Петер Ошват - доцент юридичного факультету (Словаччина); Л.С. Ахметова - доктор історичних наук, професор політології, професор кафедри ЮНЕСКО (Казахстан); Бадрі Гечбаїа - доктор економічних наук, професор, Асоційований професор Батумського державного університету ім. Шота Руставелі (Грузія).

Секретар: *А.С. Ковальчук - здобувач ступеня доктора філософії (PhD).*

Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XLI-ої Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, С.О. Романенка. м. Анкара (Туреччина): ГО «ВАДНД», 07 лютого 2024 р. 514 с.

У матеріалах XLI-ої Міжнародної науково-практичної конференції висвітлені оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, психології, техніки та інших галузей науки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір.

Матеріали будуть корисними та цікавими науковцям, викладачам, педагогам-практикам, представникам органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачам вищої освіти, громадсько-політичним діячам, а, також, усім, хто цікавиться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

© автори, 2024

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2024

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління», 2024

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2024

Лиска П. О.

*Регресійний аналіз ролі інноваційної складової корпоративної соціальної відповідальності.....*320

Фімяр С.В., Глембицький О.В.

*Вплив штучного інтелекту на розвиток інтелектуального капіталу у сучасних підприємствах.....*325

Шепель А.В.

*Пошук сільськогосподарської культури для покращення управління підприємством.....*330

СЕКЦІЯ 9. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Глухова В.І.,

*Міжбюджетні трансферти в регулюванні дохідної частини бюджетів.....*336

СЕКЦІЯ 10. ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Rudenko T.

*Simulation of temperature fields in layered shells under heat loads.....*341

Smetankina N., Misiura S., Misiura Ie.

*Mathematical modeling and optimization of thermal stressed state of shell structures in power engineering.....*345

Багін М.Л., Горб О.І.

*Інвестиційна привабливість земель регіонів: теоретичні положення.....*350

Калманов М.Й., Лимар К.С.

*Роль графенових систем в прискоренні електромобілізації транспортної сфери.....*354

Шепель А.В.

доцент кафедри землеробства,
*Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Кропивницький, Україна*

ПОШУК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

За останні два роки (2022-2023 рр.) в сільськогосподарських підприємствах України були отримані дуже низькі економічні показники діяльності: прибуток, рівень рентабельності та інш. Головна причина такого результату – порушення логістичних шляхів експорту сировини і в таких умовах менеджмент господарств разом агрономічною службою вимушені переглянути стратегію своєї роботи. Виконання цієї стратегії відбулося двома шляхами: зменшення витрат на вирощування с.-г. культур з метою зниження їх собівартості або заміна традиційних експортноорієнтованих культур (кукурудза, пшениця, ячмінь та інш.) на культури для внутрішнього споживання (цукровий буряк, соя тощо). У зв'язку з чим ми представляємо аналіз різних технологій вирощування сої в Україні.

Згідно даних досліджень [1,2,3], глибока зяблева оранка плугами з передплужниками під сою після озимої пшениці на зерно на чорноземах звичайних поліпшує аерацію, сприяє нагромадженню вологи, кращому росту й розвитку рослин, формуванню більшої листової поверхні, кращому галуженню й утворенню бобів, підвищенню ефективності мінеральних добрив, внаслідок чого зростає врожай.

Демешко К. М. [4] зробив висновок, що глибина оранки на 20-22 см є середньою для сої, в тому випадку, якщо з огляду

на забур'яненість не треба орати глибше. Для ґрунтів з глибоким орним горизонтом орати на зяб під сою треба на глибину 25-27 см плугами з передплужниками. На полях, забур'янених багаторічними рослинами, доцільно орати під сою на 27-30 см [5].

На думку В.Н. Макарова [6], під сою більш ефективна відвальна оранка. Оранка на глибину 22 см дає невеликий приріст врожаю зерна порівняно з безвідвальною обробіткою ґрунту. Заміна оранки фрезеруванням знижує врожай сої.

Для гарантованого виробництва зерна сої зяблевий обробіток ґрунту повинен бути проведений восени. Перенесення його проведення на весняний період призводить до зрідження посівів, відставання рослин у рості і розвитку, а в кінцевому рахунку до різкого зниження врожайності культури.

Більшість науковці [7] вважають, що поля під сою повинні бути вирівняні, без бур'янів, структура ґрунту – дрібногрудкувата. Щоб досягти цих параметрів, основний обробіток слід проводити з осені комбінованим агрегатом, що суміщає функції дискування, культивації та подрібнення грудочок.

Після стерньових попередників поле 2-3 рази обробляють дисковим знаряддям з подальшою оранкою плугами з передплужниками на глибину 22-25 см, а після цукрових буряків та кукурудзи – на глибину 27-30 см, що обмежує чисельність шкідників і пригнічує збудників хвороб [8].

На думку [9], основний обробіток ґрунту має бути спрямований на вирівнювання поверхні ґрунту і боротьбу з бур'янами, особливо багаторічними. Для боротьби з бур'янами необхідно вслід за збиранням попередника своєчасно провести лушення стерні і комбінований обробіток зябу. Для цього услід за лушенням стерні проводять дрібну на 16-18 см оранку ґрунту з боронуванням і прикочуванням.

Рання зяблева оранка має значні переваги перед пізньою. Чим раніше зорано поле, тим інтенсивніше проростають бур'яни восени, менше їх буде в посівах сої навесні.

На зрошуваних землях півдня України при основному обробітку ґрунту не слід допускати переущільнення орного шару важких за механічним складом запливаючих ґрунтів, проводити щілювання, ґрунтопоглиблення.

Останнім часом більшість фермерів переходять на більш оощадні технології. У країнах інтенсивного землеробства широке розповсюдження одержала система мінімального обробітку ґрунту. Зменшення інтенсивності обробітку ґрунту значною мірою відрізняється навіть в Європі, Великобританії, Данії і Скандинавських країнах, де традиційна глибина основного обробітку складає 15-20 см, при цьому найбільш широко розповсюджений мілкий обробіток до 15 см.

У країнах Європи розроблена класифікація придатності ґрунтів до мінімального обробітку та прямого сівбу.

На сьогодні постає необхідність у науковому обґрунтуванні найбільш економічних та еколого-безпечних систем обробітку ґрунту в комплексі з іншими складовими частинами системи землеробства і їх впливу на підвищення родючості ґрунтів та якості продукції. Останніми роками поступово поширюється технологія вирощування сільсько-господарських культур без механічного обробітку ґрунту. Зокрема, no-till не працює на ґрунтах важкого механічного складу в поєднанні з посушливими умовами [10]. Дослідження науковців Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства свідчить, що застосування прямої сівби в таких умовах урожайність соняшнику на 58,6% менша, ніж за класичної технології, а сорго – на 36,8%. Водночас на легших ґрунтах (чорноземах південних й особливо чорноземах

звичайних) застосування системи no-till не так сильно знижує врожайність сорго та соняшнику, а в окремі вологі роки вона навіть на рівні з глибоким обробітком.

Спеціалісти господарств ПрАТ "Фрідом Фарм Інтернешнл" Горностаївського району та ДП "ДГ "Асканійське" АДСДС ІЗЗ НААН" Каховського району Херсонської області плідно працюють із науковцями в Україні та США над впровадженням нових наукових розробок по виробництву перспективних сортів і гібридів, над раціональним застосуванням мінеральних добрив, оптимальних режимів зрошення та ефективних засобів захисту рослин. Технологія вирощування сої у цих господарствах передбачає, що основним обробітком ґрунту під сою є нульова технологія [11]. Ці ж технології використовують фермери багатьох регіонів України: ТОВ "Житниця України" Дніпропетровська обл., ТОВ "Лампка Агро" Хмельницької обл., ТОВ "Агро-Союз", Дніпропетровська обл., ФГ "Дослідне" Полтавська обл., ФГ "Дружба" Чернігівська обл., ТОВ "ТрайгонФармінг" Харківська обл., ТОВ "АгроМир" Київська обл., ФГ "Надія" Полтавська обл., ТОВ "Спецелеватормлинмаш" Харківська обл., ТОВ "Верес" Кіровоградська обл., ФГ "Драгмі" АР Крим, ТОВ "Мрія" Київська обл., ФГ "Світанок" Сумська обл., ФГ "Вікторія Агро" Кіровоградська обл., ФГ "Росток" Херсонська обл., ФГ "Прохорівське" Чернігівська обл., ФГ "Аркадія" Миколаївська обл. тощо.

На сьогодні, дане питання потребує детального глибокого вивчення, так як не в повній мірі досліджено індуктори посухостійкості рослин, роль елементів живлення, не має одностайної думки щодо залежності продуктивності сої від способів основного обробітку ґрунту. Тому постає доцільність проведення подальших досліджень у даних

грунтових та кліматичних умовах на півдні України з урахуванням зміни клімату.

Список використаних джерел:

1. Арабаджиев С.Д. Соя/ С.Д. Арабаджиев, А. Ваташки, К. Горанова и др; Пер. с болг. Е.С. Сигаева. – М.: Колос, 1981. – 197 с.

2. Агротехника выращивания сои на орошении [Електронний ресурс]. – 2010// Урожайная грядка. Режим доступа: http://urozhayna-gryadka.narod.ru/soja_na_oroshenie.htm/.

3. Агротехника сои. Советы начинающим. [Електронний ресурс]. – Самара – 2010 // Агро-информ. Режим доступа до журн.: <http://www.agro-inform.ru/2010/04/soya.htm/>.

4. Демешко К.М. Глубина вспашки под сою // Вопросы селекции и агротехники сои. – М.: Сельхозгиз, 1953. – С. 8-15.

5. Лещенко А.К. Культура сої на Україні /А.К. Лещенко. – К.: Вид.-во Укр. академ. с.-г. наук, 1962.- 325 с.

6. Макаров В.Н. Эффективность применения отдельных технологических приемов в семенных посевах новых сортов сои в Приамурье / В.Н. Макаров, В.И. Кельчин // Дальневосточный аграрный вестник. 2017. № 4 [Електронний ресурс]. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/effektivnost-primeneniya-otdelnyh-tehnologicheskikh-priemov-v-priamurie>.

7. Соеві розклади 2005// Пропозиція. 2005. - №8-9. – С. 38-41.

8. Агротехніка вирощування та зберігання сої із урахуванням захисту рослин [Електронний ресурс] - Полтава – 2008 // державна інспекція захисту рослин Полтавської області. Режим доступа: <http://www.dsZR.poltava.ua/soy/agrotehnika.html/>.

9. Балакай Г.Т. Соя: екологія, агротехніка, переробка / Г.Т. Балакай, О.С. Безуглова – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 163с.

10. Урожайність соняшнику за нуу-тілл може зменшуватись на 60% [Електронний ресурс]. – Україна – 2017 // Агро-тайм. Режим доступу до журн.: <http://www.agrotimes.net/rastenievodstvo/urozhajnist-sonyashniku-za-nou-till-mozhe-zmenschuvatis-na-60>

11. Нікішенко В. Перспективи вирощування кукурудзи та сої на зрошуваних землях Півдня України / В. Нікішенко, О. Шелудько, В. Ігнатенко // Пропозиція. 2008. - №4. – С. 42-43.

Матеріали ХІІ-ої Міжнародної науково-практичної конференції

(07 лютого 2024 року, м. Анкара (Туреччина) дистанційно)

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН,
ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ**

Видавець: Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.